

Kaks wana koolimeest warises mulda.

U. Asfor'i ja J. Anton'i surma puhul.

Alles hiljuti läbis ajalehti kurb sõnum end. kuuagisse Rõuge koolijuhataja ja kõstri Adolf Asfor'i surmast 18. juulil s. a. Tartus, kus ta teenitud puhkepalgal weetis oma wanaduspäewi. Wäewalt oli möödunud sellest kurvast teatest kümmeaastat. Rõuge kihelkonnakooli ja pärastise algkooli õpilasi, kes jäid leinama U. Asfor'it, tabas uus teade teise — Rõuge koolitegelase — weterani Jakob Antoni surmast 30. juulil Võrus.

Lohutamatumana tundub lein, kui seda tuleb järsku nii palju; kui surmailt raskab inimmehe ja murrab korraga mitu lähetsikkuseiswat pund. — Siis jääb tühi lootusetum ja on jügewalt kahju kõigest heast ja ilusast, mida kannud need oma südamel, kes wast nüüd haarati meie keskelt. On kahju siiski, kuigi wast peamine töö elus oli neil juba tehtud, ja tööwili osalt ehk juba kogutud... On kahju nende palawast armastusest tööle, mis neid kannud elus, on nuffer nende mälestuste juures, mis meenuwad lahkujast, kuigi wahepeal on juba tulnud aastaid lahkumise ja paljude järelejäänute wahet.

Neid on palju, kes jäid leinama Adolf Asforit, kelle kuu Rõuges, kuid laiemasti ulatuses oli muntunud nii populaarsuseks ja armastatuseks, tihedasti jah ifegit seofes paljude hümwojete lugudega, kuna Asfor oli kuulnud oma elurõõmu ja rahwapärase naljameele poolest, olles seejuures ka tubliks koolimeheks. Juba end. Rõuge kihelkonna- ja algkooli õpilaste hulk, kellele kooliajast jäänud elawalt ja lugupeetawalt meelde Asfori kuu, ulatub mitmeisse tuhandeisse. Nende hulgast on ferkinud nimefaidki tegelasi meie jeltssfondlitus, kultuuri- ja riigielus. Oli ju omal ajal kihelkonnakool selleks peamiseks wärawaks, kuttandu wiis tee taluast — kõrgemale ja laugemale. Ent Asfor oli meeldejäawaks kujuks ja teenüitajaks tolles wärawal; seepärast tema surm haaras kõiki, kes wahest oma untes elutunttes olid ehk juba unustanudki endised koolirajad. Kuid surm toob taas lähedale lahkujad, asetab nende teod ja armastuse nende südameligi, kes jääwad, et siis kanda seda, keda mälestame, laugusse — wastu tundmatusele...

Peagu sama põline õpetaja Rõuge algkoolis, samuti laialt tuntud ja lauwaks meeldejäaw kuu, kui Asfor, oli ka äsja lahkunud õpetaja Jakob Anton. Ka teda sidus Rõugega juba 34 aastat kestnud koolitöö, mis jalguse aja wältel kaswas nagu ühte sealse kooli ja jeltssonnaga, faades nagu selle igipõlises raudwaraks. Tõsi, Anton oma waike, endasjelpöördunud iseloomu juures ei omanud wahest nii laialdast populaarsust kui Asfor, kuid tuhanded end. Rõuge õpilased, kes õppinud tema juures, mälestawad teda wäga elawalt ja neile on jäänud meelde tema püsiwalt edasirühkimine, oma tööülesandeid tõsiseltwõtew töomehekuju, kes oma aja kittaist oludest rühkinud ülespoole ja oma tööga koolis suutis jendada õpilastiski seda püsiwat edasipüüdu.

Nüüd ei ole enam hallpea Asforit ega tõsi töomeest Antonit. Vähihite aeg on nad wiinud jäädawalt meie keskelt ja kunnis Rõuge, millega nad olnud lahtumatud, feritud aastakümneid, ei näe neid enam kunagi. — Kolmeist põlisest Rõuge end. kihelkonnakooli õpetajast on jäänud järgi ainult Gustaw Saar, praegune Rõuge algk. juhataja. Nii järsku on jäänud peagu lagedaks kunnis mälestustepaik — Rõuge endisile õpilaste ja ümbruskonna rahwale.

Ent jääb siiski lohutustki. — Lahkumisel on käidud enne huanani jõumist pitt ja wiljatas töörett. Selle wältel on tehtud ju nii palju positiwset, on poetatud nii palju kuldeteri paljude südamelisse, mis ometi on kannud ka wilja ja jääb püsimane nende wäärtus uues loowtöös. — On suurim rahuldus ehk lahkumisele töomeestele — teadmine, et kõik see töö, mis tehtud aastakümneid, mis muutnud halliks junnfed ja kuttunud pifapeale elujõu, et see töö polnud ometi asjata, waid elab edasi neis tuhandeis, kes jäänud siitapoole hauda.

Ühes paljude teiste end. Rõuge algk. õpilastega kummardun lugupidamises Asfori ja Antoni wärskete kalmude kohale.

Tegija raueh, kuid töö elab ja jääb.

R. L. (nime)